

Klára Sedlmajerová

Vybrané problémy překladu divadelních textů

Posudek oponenta bakalářské práce

Protože posuzovaná práce je přepracovanou verzí studentčiny první bakalářské práce, bude tento posudek navazovat na posudek předešlý. Kromě nové práce samé se zaměřím i na to, jak studentka naložila s doporučeními, která při poslední obhajobě zazněla.

Teoretická část nové verze dostala novou strukturu, která je rozhodně o něco logičtější, než byla původně. Po obecné (a spíše literárněvědné) charakteristice specifického žánru divadelních textů následuje kapitola charakterizující dramata, jež nicméně pořád zůstává spíš exkurzí do divadelní vědy, a kapitola o jazyce divadelních textů, která sestává především z parafrází různých autorů. Do práce byl nově zařazen obecný oddíl „Překlad uměleckých textů“. Oddíl „Překlad divadelních textů“ byl rozšířen a přepracován. Zbytečné a zcela nefunkční úseky (např. „Dějiny překladu“) byly vypuštěny.

Úvod k empirické části byl podstatně rozšířen a prohlouben. Také jednotlivé oddíly zaznamenaly určitou redakční úpravu a jsou přehlednější. Vyložené chyby a nesmysly byly napraveny a kategoričnost některých problematických soudů byla ztlumena. Upravena a doplněna byla také bibliografie, a to nejen o autory doporučené, nýbrž i o autory cizojazyčné (již však na rozdíl od prvně jmenovaných práci nikam výrazně neposouvají). Autorka se snažila do textu začlenit také rozpracování okruhů, které jí byly v posledním posudku doporučeny. Celkově lze říci, že přepracování této bakalářské práci velice prospělo.

Některé problémy však pochopitelně přetrvávají. Například vnitřní odkazy (textová deixe) nejsou zrovna autorčinou silnou stránkou. Textu nesvědčí ani zbytečně kostrbaté věty, které začasť nedovedou odolávat vlivu autorů, jež zrovna autorka parafrázuje, a maně tak budí otázku, zda autorka opravdu rozumí tomu, co píše.

Podle obsahu se text jeví celkem přijatelně strukturovaný, nicméně při čtení se ukazuje, že řazení jednotlivých odstavců působí poněkud chaoticky, že jde spíš o výčet „ten píše to a ten zas ono“. Text na mě celkově působí dojmem výpisků z literatury, jejichž posloupnost a soudržnost je značně neprůhledná. Některá zjištění se opakují, místy se jedná o učebnicové výčty, chybějí mi příklady, které by nepochybně dodaly tvrzením průkaznosti. Pozitivní však na tom je, že autorka evidentně načetla literaturu, která jí byla při první obhajobě doporučena, a že na textu skutečně zapracovala. Neměla však patrně dost času, aby se informace a okruhy, jež se jí nově otevřely, stačily usadit a logicky strukturovat.

Tak např. zvuková či pohybová stránka je pro divadelní realizace nepochybně nesmírně důležitá, nicméně otázkou avizovanou v titulu příslušné podkapitoly („pohled filologický a translatologický“), totiž jak takové paralingvistické prostředky konkrétně ovlivňují překlad divadelních textů, se v této podkapitolce už příliš nezabývá. Lze namítat, že se k tomu porůznu vrací později, ale tyto souvislosti, které jsou v podstatě těžištěm práce, jsou podle mého soudu stále poněkud nesoustavné a příliš kusé a čtenář je musí domýšlet.

Námítky mám i formální: autorka v textu např. hojně cituje jméno „Mistrlík“, nicméně v bibliografii nikdo toho jména nefiguruje, takže se patrně jedná o jméno „Mistrík“. Při četnosti těchto odkazů však nemohlo jít o překlep.

Celkově nutno podotknout, že by bylo možné (i potřebné) diskutovat o mnoha tvrzeních a termínech v této práci uváděných, ale vezmeme-li v potaz skutečnost, že se autorce nedostalo žádné specializované translatologické průpravy a že tuto problematiku musela nastudovat de facto sama, je možno tuto bakalářskou práci jako kvalifikační přijmout.

Hodnocení: Má-li bakalářská práce prokázat schopnost pracovat s odbornou literaturou, stanovit výzkumnou otázku a hledat na ni odpověď doložitelným způsobem, pak lze říci, že Klára Sedlmajerová ke své práci adekvátní odbornou literaturu nastudovala a svou výzkumnou otázku v ní dokázala sledovat. S potěšením lze konstatovat, že vzala všechny výhrady a rady v potaz a svou práci dokázala podstatně vylepšit. Nicméně její vyznění dosti kazí značná nevyváženost a nesoudržnost textu jako celku. Avšak i přes tuto výhradu práci Kláry Sedlmajerové doporučuji k obhajobě. Jako východisko hodnocení navrhuji známku lepší dobře s tím, že bude velmi záležet na vyznění obhajoby.

Lily Císařovská

12. 9. 2016